

DÔKAZOVÉ ÚLOHY O DELITEĽNOSTI

A. Priame dôkazy (vynímaním deliteľa pred zátvorku)

9. $\forall n \in \mathbb{N}; 6/n^3 + 11n$ (d.ú.)

Pomôcka: stačí dokázať, že je deliteľné 2 ($n=2k$ a $n=2k+1$) a 3 ($n=3k$, $n=3k+1$, $n=3k+2$) zároveň podobne ako v úlohe 13

13. $\forall n \in \mathbb{N}; 12/n^5 - n^3 \iff \forall n \in \mathbb{N}; 3/n^5 - n^3$ a $4/n^5 - n^3$

Č. je del. 12 práve vtedy, keď je deliteľné 3 a 4

A) dokazujem, že platí $3/(n^5 - n^3) = n^3 \cdot (n^2 - 1)$

Prípad A1: $n = 3k$ $\Rightarrow n^3 \cdot (n^2 - 1) = (3k)^3 \cdot [(3k)^2 - 1] = 27k^3 \cdot [9k^2 - 1] = 3 \cdot 9k^3 \cdot [9k^2 - 1]$
 $[9k^2 - 1] \Rightarrow 3/(n^5 - n^3)$

Prípad A2: $n = 3k+1$ $\Rightarrow n^3 \cdot (n^2 - 1) = (3k+1)^3 \cdot [(3k+1)^2 - 1] =$
 $= (3k+1)^3 \cdot [9k^2 + 6k + 1 - 1] = (3k+1)^3 \cdot [9k^2 + 6k] = 3 \cdot (3k+1)^3 \cdot [3k^2 + 2k] \Rightarrow$
 $3/(n^5 - n^3)$

Prípad A3: $n = 3k+2$ $\Rightarrow n^3 \cdot (n^2 - 1) = (3k+2)^3 \cdot [(3k+2)^2 - 1] =$
 $= (3k+2)^3 \cdot [9k^2 + 12k + 4 - 1] = (3k+2)^3 \cdot [9k^2 + 12k + 3] = 3 \cdot (3k+2)^3 \cdot [3k^2 + 6k + 1]$
 $\Rightarrow 3/(n^5 - n^3)$

Dokázali sme deliteľnosť číslom 3.

B) dokazujem, že platí $4/(n^5 - n^3) = n^3 \cdot (n^2 - 1)$

Prípad B1: $n = 2k$ $\Rightarrow n^3 \cdot (n^2 - 1) = (2k)^3 \cdot [(2k)^2 - 1] = 8k^3 \cdot [4k^2 - 1] = 4 \cdot 2 \cdot k^3 \cdot [4k^2 - 1]$
 $[4k^2 - 1] \Rightarrow 4/(n^5 - n^3)$

Prípad B2: $n = 2k+1$ $\Rightarrow n^3 \cdot (n^2 - 1) = (2k+1)^3 \cdot [(2k+1)^2 - 1] =$
 $= (2k+1)^3 \cdot [4k^2 + 4k + 1 - 1] = (2k+1)^3 \cdot [4k^2 + 4k] = 4 \cdot (2k+1)^3 \cdot [k^2 + 1] \Rightarrow 4/(n^5 - n^3)$

Dokázali sme deliteľnosť číslom 4.

Keďže je deliteľné č. 3 aj 4, je deliteľné aj číslom 12. \Rightarrow VETA PLATÍ

B. Nepriame dôkazy viet

6. $\forall n \in \mathbb{N}; 5/n^2 + 1 \Rightarrow 10 \nmid n$ (D.ú.)

Pomôcka: Po vytvorení obmeny stačí dokázať pre $n=10k$

7. $\forall n \in \mathbb{N}; 10 \nmid n \Rightarrow 20 \nmid n$ (D.ú.)

Pomôcka: Po vytvorení obmeny stačí dokázať pre $n=20k$